

Problematika účetních odpisů a evidence dlouhodobého majetku ve firmě Avex Steel Products, s.r.o.

Silvia Kellnerová

Bakalářská práce
2015



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Silvia Kellnerová**
Osobní číslo: **M12064**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Účetnictví a daně**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Problematika účetních odpisů a evidence dlouhodobého majetku ve firmě Avex Steel Products, s. r. o.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se účtování dlouhodobého majetku, daňových a účetních odpisů a evidence.

II. Praktická část

- Provedte analýzu sestavování účetních odpisů a evidence dlouhodobého majetku ve firmě Avex Steel Products, s. r. o.
- Navrhněte zdokonalení sestavování účetních odpisů a zjednodušení evidence dlouhodobého majetku ve firmě Avex Steel Products, s. r. o.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

EDMONDS, T. P., F. M. MCNAIR a P. R. OLDS. Fundamental financial accounting concepts. 7th ed. New York: McGraw-Hill Irwin, c2011, 773 s. ISBN 978-0-073527-12-3.
PRUDKÝ, P. a M. LOŠŤÁK. Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2014: komentář, příklady, výklad změn. 15. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2014, 327 s. ISBN 978-80-7263-866-6.
RYLOVÁ, Z. et al. Daňové zákony 2014: v úplném znění k 1. 1. 2014 s komentářem změn. 10. vyd. Brno: BizBooks, 2013, 262 s. ISBN 978-80-265-0152-7.
ŠTEKER, K. a M. OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **16. února 2015**
Termín odevzdání bakalářské práce: **15. května 2015**

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně, 15. 5. 2015

Kellnerová
.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa zaoberá problematikou účtovných odpisov a evidencie dlhodobého majetku v spoločnosti Avex Steel Products, s.r.o. Teoretická časť popisuje štruktúru majetku, jeho obstarávanie, evidenciu, odpisovanie a likvidáciu vo forme literárnej rešerše. Praktická časť je zameraná na prenesenie teoretických poznatkov do praxe. Bude vykonaná analýza majetku a následne jeho evidencia a tvorba účtovných odpisov. Na základe výsledkov analýzy budú formulované návrhy na zlepšenie evidencie majetku a zostavovanie účtovných odpisov.

Kľúčové slová: dlhodobý majetok, účtovné odpisy, daňové odpisy, evidencia majetku, vyradenie majetku

ABSTRACT

Bachelor thesis deals with accounting depreciation and evidence of fixed assets in the company Avex Steel Products, Ltd. The theoretical part describes the structure of assets, its procurement, evidence, depreciation and liquidation in the form of literature search. The practical part is focused on the transfer of theoretical knowledge into practice. Analysis of assets will be performed followed by the evidence of assets and making accounting depreciation. Based on the results of the analysis proposals will be formulated to improve evidence of assets and compiling accounting depreciation.

Keywords: fixed assets, accounting depreciation, tax depreciation, evidence of assets, disposal of assets

Chcela by som poďakovať vedúcej mojej bakalárskej práce Mgr. Eve Kolářovej, Ph.D. za čas a ochotu spolupracovať pri tvorbe tejto práce.

Veľká vďaka patrí tiež spoločnosti Avex Steel Products s.r.o., ktorá mi umožnila spoluprácu a menovite vedúcemu ekonomického úseku Ing. Jiřímu Hynčicovi za jeho ochotu poskytnúť mi potrebné informácie, trpezlivosť a čas, ktorý mi venoval.

„Bohatstvo nespočíva v tom, že niečo vlastníme, ale v tom, ako s ním nakladáme.“

Napoleon Bonaparte

OBSAH

ÚVOD	9
CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČASŤ	11
1 CHARAKTERISTIKA DLHODOBÉHO MAJETKU	12
1.1 DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK	12
1.1.1 Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný	12
1.1.2 Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný	14
1.2 DLHODOBÝ NEHMOTNÝ MAJETOK	14
1.3 DLHODOBÝ FINANČNÝ MAJETOK.....	16
2 OBSTARÁVANIE	17
3 OCEŇOVANIE	19
3.1 OBSTARÁVACIA CENA	19
3.2 VLASTNÉ NÁKLADY	20
3.3 REPRODUKČNÁ OBSTARÁVACIA CENA.....	20
4 EVIDENCIA A INVENTARIZÁCIA	21
5 ODPISOVANIE	24
5.1 ZBYTKOVÁ HODNOTA MAJETKU	24
5.2 ÚČTOVNÉ ODPISY	25
5.3 DAŇOVÉ ODPISY	25
5.3.1 Rovnomerné odpisovanie	27
5.3.2 Zrýchlené odpisovanie	29
6 VYRADENIE MAJETKU	32
II PRAKTICKÁ ČASŤ	34
7 CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE	35
7.1 POPIS SPOLOČNOSTI.....	35
7.2 PREDMET ČINNOSTI ORGANIZÁCIE.....	36
7.3 ÚČTOVNÝ PROGRAM	36
7.4 ORGANIZAČNÍ ŠTRUKTÚRA	37
8 DLHODOBÝ MAJETOK SPOLOČNOSTI	38
8.1 ZARADENIE MAJETKU	40
8.2 DAŇOVÉ ODPISY	41
8.3 ÚČTOVNÉ ODPISY	42
9 EVIDENICA MAJETKU	45
9.1 ŠTRUKTÚRA INVENTÁRNEHO ČÍSLA.....	46
10 INVENTARIZÁCIA MAJETKU	48
11 VYRADENIE MAJETKU	49
11.1 VYRADENIE MAJETKU PRI LIKVIDÁCIÍ	49
11.2 VYRADENIE MAJETKU Z DÔVODU PREDAJA	50
12 NÁVRHY A DOPORUČENIA	52

12.1	NÁVRHY NA ZLEPŠENIE STANOVENIA ÚČTOVNÝCH ODPISOV.....	52
12.2	NÁVRHY NA ZLEPŠENIE EVIDENCIE MAJETKU	53
	ZÁVER	54
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	55
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK.....	57
	ZOZNAM OBRÁZKOV	58
	ZOZNAM TABULIEK	59

ÚVOD

Témou tejto práce je problematika účtovných odpisov a evidencie dlhodobého majetku v spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. Túto tému som si vybrala, pretože som sa chcela dozvedieť viac o danej problematike.

Teoretická časť je zameraná na spracovanie teoretických poznatkov o dlhodobom majetku. Pozornosť bude venovaná základnej charakteristike dlhodobého majetku, ale aj rôznym operáciám, ktoré sa s majetkom v podnikoch dejú pri jeho obstarávaní, zaradovaní, odpisovaní, evidencii a následne aj vyradovaní.

Na začiatku praktickej časti bude predstavená spoločnosť Avex Steel Products, s.r.o. v stručnej charakteristike. Následne bude zanalyzovaná štruktúra majetku spoločnosti a jednotlivé operácie, ktoré sú spojené s existenciou majetku v podniku, ako sú napríklad obstarávanie, evidencia, odpisovanie a vyradenie majetku. Táto analýza sa vykoná na základe literárnej rešerše, ktorá sa nachádza v teoretickej časti.

Pre vybranú spoločnosť bude v závere práce návrh na vylepšenie štruktúry inventárneho čísla a zavedenie kritérií pri rozhodovaní ako dlho sa daný majetok bude odpisovať z účtovného hľadiska.

Pri konkrétnych príkladoch majetku sa bude čerpať väčšinou z interných materiálov a zo súvahy k 31. 12. 2013, keďže spoločnosť nemala zostavenú účtovnú závierku za rok 2014, keď sa táto práca začala písať.

Z dôvodu obšírnosti danej problematiky nie je venovaná veľká pozornosť technickému zhodnoteniu majetku, dopadu na daňové priznanie, ktorý spôsobí rozdiel medzi účtovnými a daňovými odpismi a účtovnou a daňovou zostatkovou cenou majetku a obstarávaniu majetku formou leasingu.

CIELE A METÓDY SPRACOVANIA PRÁCE

Hlavným cieľom mojej bakalárskej práce bolo zanalyzovať dlhodobý majetok spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. Na základe tejto analýzy som chcela navrhnúť určité zlepšenia v štruktúre inventárneho čísla a zostavovania doby odpisovania pri účtovných odpisoch.

Na začiatku tejto práce bol vykonaný prieskum literárnych prameňov, na základe ktorých bola spracovaná celá práca.

Spoločnosť Avex Steel Products, s.r.o. je predstavená na začiatku praktickej časti spolu s jej štruktúrou majetku a podmienkami zaradenia do evidencie.

Následne práca pokračuje odpismi. Najprv boli charakterizované daňové odpisy a ich názorný výpočet na konkrétnom majetku. Hneď po tomto výpočte nasledoval výpočet aj účtovných odpisov, pri ktorých sa doba odpisovania oproti daňovým odpisom líšila.

Vypočítaná výška odpisov je podložená aj inventárnou kartou majetku, na ktorej je vidieť obstarávaciu cenu, odpisy a aj zostatková cena majetku.

Ďalej nasledovala inventarizácia majetku, ktorá bola vykonaná k 31. 12. 2013. Konkrétne stavy jednotlivých druhov majetku sú pre veľké množstvo majetku spísané do jednotlivých číselných rad, na základe ktorých sa tvorí aj štruktúra inventárneho čísla.

Jednou z operácií s majetkom v priebehu jeho existencie v podniku je jeho vyradenie, ktoré je tiež súčasťou tejto práce. Sú ukázané dva spôsoby vyradenia majetku a to z dôvodu likvidácie a predaja. K jednotlivým príkladom je dodaný záznam o vyradení daného majetku a aj účtovanie.

Na konci praktickej časti sú uvedené návrhy na zlepšenie evidencie majetku v spoločnosti a zostavovania doby odpisovania pri účtovných odpisov.

I. TEORETICKÁ ČASŤ

1 CHARAKTERISTIKA DLHODOBÉHO MAJETKU

Majetok spoločnosti sa z časového hľadiska delí na krátkodobý a dlhodobý. V mojej práci sa budem zaoberať dlhodobým majetkom. Charakteristické pre tento typ majetku je jeho doba použiteľnosti, ktorá je dlhšia ako jeden rok. Postupne sa opotrebováva a tak stráca svoju hodnotu prostredníctvom odpisov, ktoré môžu byť účtovné a daňové, ktoré sa od seba môžu líšiť. Avšak existujú výnimky, kedy majetok svoju hodnotu nestráca, neodpisuje sa ale naopak sa môže zhodnotiť. Medzi takýto typ majetku môžeme zaradiť pozemky, cenné papiere a iné. Tento majetok môže v spoločnosti vystupovať vo viacerých podobách a to hmotný, nehmotný a finančný majetok.

1.1 Dlhodobý hmotný majetok

„Hmotný majetok má fyzickú podobu, čo znamená, že ho môžeme vidieť a dotknúť sa ho.“¹ (Edmonds, 2011, s. 396) Doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok a suma ocenenia je vyššia ako 40 000 Kč. V prípade nižšej sumy sa majetok zaraďuje priamo do nákladov na nákladový účet 501 – Spotreba materiálu, pokiaľ si spoločnosť túto hranicu nestanoví inak. Dlhodobý hmotný majetok môžeme rozdeliť do skupín a to odpisovaný a neodpisovaný.

1.1.1 Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný

„**Stavby.** Na uvedený účet sú bez ohľadu na výšku ocenenia a dobu použiteľnosti zachytávané:

- stavby vrátane budov, banské diela a banské stavby pod povrchom, vodné diela a ďalšie stavebné diela podľa zvláštnych právnych predpisov,
- otvárky lomov, pieskovní a hlinísk,
- technická rekultivácia, pokiaľ zvláštny právny predpis nestanoví inak,
- byty, nebytové priestory vymedzené ako jednotky podľa zvláštnych právnych predpisov.

¹ Tangible assets have a physical presence; they can be seen and touched.

Samostatné hnutelné věci a súbory hnutelných věcí predstavujú:

- predmety z drahých kovov bez ohľadu na výšku ocenenia,
- samostatné hnutelné věci a súbory hnutelných věcí so samostatným technicko-ekonomickým určením s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a od výšky ocenenia určenej účtovnou jednotkou; zákon o dani z príjmov považuje za túto hranicu 40 000 Kč.

Za **pestovateľské celky trvalých porastov** sú považované:

- ovocné stromy alebo ovocné kríky vysadené na súvislom pozemku o výmere nad 0,25 hektára v hustote najmenej 90 stromov alebo 1000 kríkov na 1 hektár,
- trvalý porast viníc a chmeľníc bez nosných konštrukcií.

Dospelé zvieratá a ich skupiny. Táto položka obsahuje zvieratá a ich skupiny (stáda, krdeľ) s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a od výšky ocenenia stanoveného účtovnou jednotkou, a to pri splnení povinností stanovených zákonom, hlavne rešpektovanie princípu významnosti a verného a poctivého zobrazenia majetku. O dospelých zvieratách a ich skupinách, ktoré nie sú vykázané ako dlhodobý majetok sa účtuje ako o zásobách.

Ostatný dlhodobý hmotný majetok. Tento účet slúži pre zachytenie takých položiek hmotných aktív, ktoré nie je možné zaradiť na vyššie uvedené účty.

Oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku obsahuje kladný (aktívny) alebo záporný (pasívny) rozdiel medzi ocenením podniku alebo jeho časti nadobudnutého hlavne kúpou, vkladom alebo ocenením majetku a záväzku v rámci premeny spoločnosti, s výnimkou zmeny právnej formy a súhrnom ocenenia jeho jednotlivých zložiek majetku v účtovníctve predávajúcej, vkladajúcej alebo zanikajúcej účtovnej jednotky zníženým o prevzaté záväzky. Aktívny oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku sa odpisuje rovnomerne 180 mesiacov od nadobudnutia podniku alebo jeho časti alebo od rozhodného dňa premeny do nákladov. Pasívny oceňovací rozdiel k nadobudnutému majetku sa odpisuje rovnomerne 180 mesiacov od nadobudnutia podniku alebo jeho časti alebo od rozhodného dňa premeny do výnosov. Neodpísaná časť aktívneho alebo pasívneho oceňovacieho rozdielu k nadobudnutému majetku sa jednorázovo odpíše pri vyradení poslednej zložky dlhodobého nehmotného alebo hmotného majetku. O prípadnú následnú zmenu kúpnej ceny podniku alebo jeho časti sa upraví hodnota aktívneho alebo pasívneho oceňovacieho

rozdielu k nadobudnutému majetku, a to bez zmeny doby odpisovania.“ (Skálová, 2013, s. 40-41)

1.1.2 Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný

„**Pozemky.** Na uvedený účet sa zachytávajú pozemky bez ohľadu na výšku ocenenia, pokiaľ nie sú tovarom.

Umelecké diela a zbierky. Na tomto účte sa účtujú výtvarné diela a umelecké predmety, pokiaľ nie sú súčasťou stavebných objektov.“ (Skálová, 2013, s. 41)

Poskytnuté zálohy na dlhodobý hmotný majetok. Na tomto účte sú zachytené krátkodobé a aj dlhodobé zálohy poskytnuté na obstaranie dlhodobého hmotného majetku.

1.2 Dlhodobý nehmotný majetok

„Nehmotný majetok nemá fyzickú podobu, aj keď môže byť reprezentovaný fyzickými dokumentmi. V skutočnosti sú to určité práva a privilégia. Nie je možné tento majetok vidieť alebo sa ho chytiť.“² (Edmonds, 2011, s. 396) Doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok a cena obstarania je vyššia ako 60 000 Kč. V prípade nižšej sumy sa majetok zaraďuje priamo do nákladov na nákladový účet 518 – Ostatné služby, pokiaľ si účtovná jednotka vo svojich vnútorných smerniciach nestanoví inak.

Do tejto skupiny môžeme zaradiť:

- a) „**Zriaďovacími výdajmi** sa rozumie súhrn výdajov vynaložených na založenie účtovnej jednotky do okamžiku jej vzniku, hlavne súdne a správne poplatky, výdaje na pracovné cesty, odmeny za sprostredkovanie a poradenské služby a nájomné. Zriaďovacie výdaje sa odpisujú po dobu päť rokov. Zriaďovacie výdaje nie sú hlavne výdaje na obstaranie dlhodobého majetku a zásob, na reprezentáciu alebo výdaje súvisiace s premenou spoločnosti alebo družstva.

² Intangible assets have no physical form. Although they may be represented by physical documents, intangible assets are, in fact, rights or privileges. They cannot be seen or touched.

- b) **Nehmotné výsledky výskumu a vývoja sú výsledky** úspešne vykonanej prác, ktoré nie sú predmetom priemyslových a iných oceniteľných práv. Na tomto účte sa účtuje, pokiaľ sú vytvorené vlastnou činnosťou za účelom obchodovania s nimi alebo nadobudnuté od iných osôb.
- c) **Software** sa zachycuje, pokiaľ bol kúpený samostatne, t. j. nie je súčasťou dodávky hardware alebo bol vytvorený vlastnou činnosťou.
- d) **Oceniteľné práva.** Na tomto účte sa účtujú hlavne predmety priemyslového a obdobného vlastníctva, výsledky duševnej tvorivej činnosti a práva podľa zvláštnych právnych predpisov, pokiaľ boli vytvorené vlastnou činnosťou za účelom obchodovania s nimi alebo boli nadobudnuté od iných osôb.
- e) **Goodwillom** sa rozumie kladný alebo záporný rozdiel medzi oceňovaním podniku alebo jeho časti v zmysle obchodného zákonníka, nadobudnutého hlavne kúpou, vkladom alebo ocenením majetku a záväzkov v rámci premien spoločnosti a súhrnom jeho individuálne precenených zložiek majetku zníženým o prevzaté záväzky. Goodwill sa odpisuje rovnomerne 60 mesiacov od nadobudnutia podniku alebo jeho časti alebo od rozhodného dňa premeny do nákladov. Záporný goodwill sa odpisuje do výnosov. O prípadnú následnú zmenu kúpnej ceny podniku alebo jeho časti sa upraví hodnota goodwillu alebo záporného goodwillu a to bez zmeny doby odpisovania.
- f) **Ostatný dlhodobý nehmotný majetok.** Na tento účet sa zachytávajú také položky nehmotných aktív, ktoré nie je možné zaradiť do vyššie uvedených účtov. Ďalej od 5. 10. 2005 (kedy vstúpila do účinnosti vyhláška č. 379/2005 Zb., ktorou sa mení vyhláška č. 500/2002 Zb.) sa na tento účet tiež účtujú emisné povolenky a preferenčné limity. Emisné povolenky sú definované v zákone o podmienkach obchodovania s povolenkami na emisie skleníkových plynov (č. 695/2004Zb.).“ (Skálová, 2013, s. 38-39)
- g) **Nedokončený dlhodobý nehmotný majetok** obsahuje dlhodobý nehmotný majetok od doby jeho obstarania až po jeho možné zaradenie do užívania.
- h) **Poskytnuté zálohy na dlhodobý nehmotný majetok.** Na tomto účte spoločnosti zaznamenáva krátkodobé a aj dlhodobé zálohy poskytnuté na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku. (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 45)

1.3 Dlhodobý finančný majetok

Najvýznamnejšou položkou finančného majetku sú cenné papiere a podiely, ktoré môžeme rozdeliť podľa druhu na majetkové a úverové. Majetkové cenné papiere predstavujú určitý podiel vlastníka na rozhodovaní a majetku spoločnosti alebo podielového fondu, sú to napr. akcie, podielové listy a iné. Úverové cenné papiere predstavujú úverový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom a sú to napr. dlhopisy, zmenky a iné.

Najzákladnejšou charakteristikou dlhodobého finančného majetku je, že predpokladaná doba držby alebo splatnosti je dlhšia ako jeden rok od okamžiku uskutočnenia účtovného prípadu. Dlhodobý finančný majetok môžeme rozdeliť na tieto druhy:

- **„podiely v ovládaných a riadených osobách** – podiely nad 50 %,
- **podiely v účtovných jednotkách pod podstatným vplyvom** – podiely v rozmedzí 20 až 50 %,
- **ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely** – podiely pod 20 %, dlhové cenné papiere so zámerom držať do splatnosti, ostatné dlhodobé cenné papiere, u ktorých nie je v okamžiku obstarania známy zámer účtovnej jednotky,
- **pôžičky a úvery** – ovládajúci a riadiaca osoba, podstatný vplyv – poskytnuté vzájomné pôžičky a úvery,
- **iný dlhodobý finančný majetok** – poskytnuté pôžičky a úvery iným subjektom, dlhodobé termínované vklady.“ (Rubáková, 2014, s. 15)

2 OBSTARÁVANIE

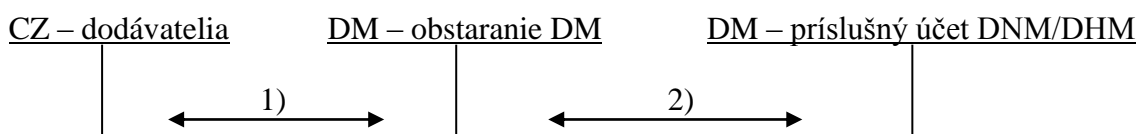
Proces obstarania majetku v sebe zahrňuje množstvo operácií, a preto sa do okamžiku jeho zaradenia o dlhodobom majetku účtuje na účtoch skupiny 04 – Nedokončený dlhodobý nehmotný a hmotný majetok a obstaraný dlhodobý finančný majetok. Tieto účty sú kalkulačného charakteru a zaznamenáva sa na ne cena majetku a ďalšie náklady, ktoré môžeme zahrnúť do obstarávacej ceny majetku avšak existujú aj také položky nákladov, ktoré nie je možné do tejto ceny zahrnúť. Je dôležité vedieť, ktoré položky do vstupnej ceny môžeme a ktoré nemôžeme zaradiť, pretože práve ona je základom pre správne stanovenie odpisov, či už daňových alebo účtovných.

Účtovné jednotky majú na výber viacero možností pri obstarávaní majetku. Najčastejšie používané metódy obstarania majetku sú:

- „ nákupom (na obchodný alebo bankový úver);
- vytvorením vlastnou činnosťou;
- nadobudnutím práv k výsledkom duševnej tvorivej činnosti;
- nadobudnutím na základe zmluvy o kúpe najatej veci (finančným leasingom);
- plnou alebo čiastočnou dotáciou z verejných rozpočtov;
- bezúplatným prevodom (darom);
- vkladom do spoločnosti;
- prevodom z osobného užívania do podnikania.“ (Šteker a Otrusinová, 2013, s. 44)

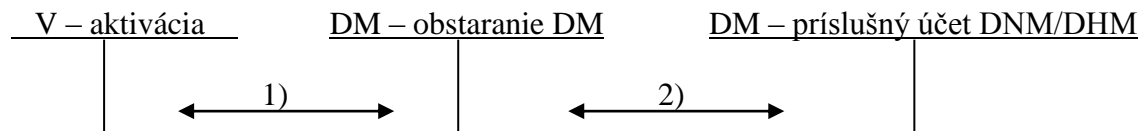
Účtovanie nákupu dlhodobého majetku na obchodný úver:

- 1) Nákup dlhodobého majetku
- 2) Zaradenie majetku

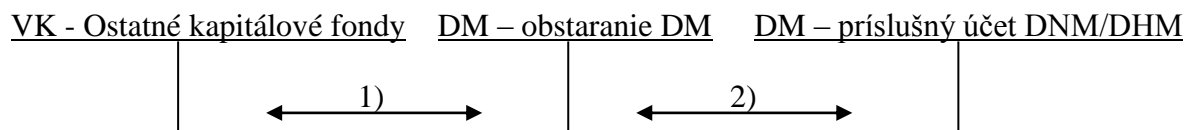


Účtovanie majetku vytvoreného vlastnou činnosťou:

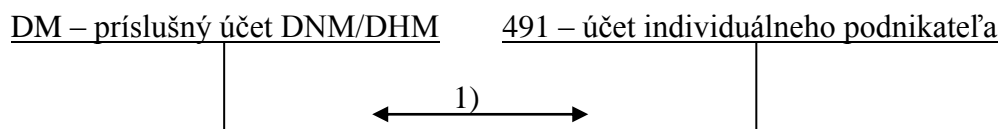
- 1) Aktivácia nákladov vynaložených na zhotovenie DM vo vlastnej réžii
- 2) Zaradenie majetku

**Účtovanie o bezúplatnom prevode majetku:**

- 1) Bezúplatné nadobudnutie majetku
- 2) Zaradenie majetku

**Účtovanie o prevode majetku z osobného užívania do podnikania:**

- 1) Vklad majetku do podnikania (doložené znaleckým posudkom)



3 OCEŇOVANIE

Dlhodobý majetok firmy môžu oceniť viacerými metódami, podľa spôsobu jeho obstarania. Existujú tri najzákladnejšie a najznámejšie druhy vstupnej ceny, sú to:

- obstarávacia cena;
- vlastné náklady;
- reprodukčná obstarávacia cena.

3.1 Obstarávacia cena

Cena, za ktorú sa daný majetok nakúpil spolu so všetkými nákladmi, ktoré povoľuje zákon, aby k nej boli pripočítané.

Do obstarávacej ceny majetku teda vstupujú napr. náklady na:

- „prípravu a zabezpečenie obstarania majetku, hlavne odmeny za poradenské služby a sprostredkovanie, správne poplatky, platby za poskytnuté záruky a otvorenie akreditívu, expertízy, patentové rešerše a predprojektové prípravné práce,
- úroky, hlavne z úveru, pokiaľ tak účtovná jednotka rozhodne,
- prieskumné, geologické, geodetické a projektové práce vrátane variantných riešení a rozpočtov, zariadenie stavenísk, odstránenie porastu a príslušné terénne úpravy, clo, dopravné, montáž a umelecké diela tvoriace súčasť stavby,
- vyradenie zostávajúcich stavieb alebo ich častí v dôsledku novej výstavby. Zostatková cena vyradenej stavby alebo jej časti a náklady na vyradenie tvoria súčasť nákladov na novú výstavbu,
- skúšky pred uvedením majetku do stavu spôsobilého k užívaniu. Ak vzniknú pri skúškach použiteľné výrobky alebo výkony, sú výnosy z týchto výrobkov alebo výkonov súčasťou prevádzkových výnosov a náklady na ne (bez odpisov) súčasťou prevádzkových nákladov. Skúškami nie sú zábeh a osvojenie, ktoré ako počiatočné náklady zahajovanej výroby sú súčasťou nákladov po uvedení majetku do stavu spôsobilého k užívaniu.“ (Prudký a Lošťák, 2014, s. 61-62)

Do obstarávacej ceny sa nezahrňujú:

- „Opravy a údržba. Opravou sa odstraňujú účinky fyzického opotrebenia alebo poškodenia za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkovo schopného stavu. Uvedením do prevádzkovo schopného stavu sa rozumie prevedenie opravy aj s použitím iných ako pôvodných materiálov, dielov, súčasťou alebo technológiou, pokiaľ tým nedôjde k technickému zhodnoteniu. Údržbou sa rozumie neustála činnosť, ktorou sa spomaľuje fyzické opotrebenie a predchádza poruchám a odstraňujú sa drobnejšie škody.
- Náklady nájomcu na uvedenie najatého majetku do predchádzajúceho stavu.
- Dane spojené s obstaraním dlhodobého majetku, ktoré zákon o dani z príjmov neuznáva za výdaj na dosiahnutie, zaistenie a udržanie príjmu a ďalej daň z prevodu nehnuteľnosti.
- Kurzové rozdiely.
- Zmluvné pokuty a úroky z omeškania, prípadne iné sankcie zo zmluvných vzťahov.
- Nájomné za stavebný pozemok, na ktorom prebieha výstavba.
- Náklady spojené s prípravou a zabezpečením výstavby vzniknutej po uvedení obstarávaného dlhodobého majetku do užívania.“ (Skálová, 2013, s. 43-44)

3.2 Vlastné náklady

Je to súčet všetkých vynaložených nákladov spoločnosti, ktoré súviseli so vznikom nového majetku, napr. výstavba novej budovy vo vlastnej réžii.

3.3 Reprodukčná obstarávacia cena

Zisťuje sa podľa zvláštnych predpisov. Najčastejšie sa ňou oceňuje dlhodobý majetok, ktorý bol nadobudnutý bezúplatne alebo novo nájdený majetok, o ktorom v spoločnosti doposiaľ nebolo nič evidované. Túto cenu najčastejšie stanovuje súdny znalec alebo si firma pre svoje potreby túto cenu môže stanoviť sama, ak má nejaký podobný majetok, od ktorého ceny by sa odvíjala aj spomínaná reprodukčná obstarávacia cena. Do úvahy musí brať stupeň opotrebenia a skutočný technický stav majetku.

4 EVIDENCIA A INVENTARIZÁCIA

Evidencia je jedna z najdôležitejších úloh podniku, čo sa týka dlhodobého majetku. Každá spoločnosť eviduje svoj majetok od dňa obstarania až po jeho vyradenie. Týmto sa firmy snažia predísť rôznym stratám ale hlavne chcú mať prehľad o stave svojho majetku, či už o jeho cene alebo množstve. Každému majetku sa priradí inventárne číslo, ktoré sa spolu s jeho cenou a následnými náležitosťami zapíše do inventárnej karty. Náležitosti inventárne karty:

- názov dlhodobého majetku a jeho inventárne číslo;
- ocenenie dlhodobého majetku;
- dátum obstarania a následného zaradenia;
- odpisová skupina;
- doba odpisovania;
- spôsob odpisovania;
- sumy účtovných a daňových odpisov;
- účtovné a daňové zostatkové cena;
- dátum a spôsob vyradenia.

Existujú dva druhy inventarizácie, a to:

- **riadna**, ktorú každá spoločnosť vykonáva tak ako určuje zákon a to vždy k 31. 12. Avšak existujú výnimky a to napríklad: inventarizácia peňazí sa odporúča vykonávať štyrikrát ročne a pri zásobách priebežne počas celého roku.
- **Mimoriadna**, ktorú účtovné jednotky vykonávajú v situáciách, ktoré si to vyžadujú, napríklad pri rozdelení, zlúčení alebo zániku spoločnosti, po živelných pohromách a v iných prípadoch.

Firma: ABC, s.r.o.	DIČ: CZ12345678
--------------------	-----------------

Inventární karta dlouhodobého hmotného majetku

Inventární číslo	Název majetku		Způsob pořízení
.....
Datum pořízení	Datum zařazení do používání	Datum technického zhodnocení/snížení	Datum a způsob vyřazení
Cena pořízení ZD	DPH	Vedlejší poř. nákl. ZD	DPH
Zvýšená VC/ZC ZD	DPH	Snížená VC/ZC ZD	DPH
Vstupní cena	Odpisová cena	Prodejní cena ZD	DPH
Datum zahájení odpisování	Doba odpisování	Účet majetku	Účet oprávek
Rok	Výpočet odpisů	Částka odpisů	Zůstatková cena
Poznámka:			
Firma:		Jméno a podpis odpovědné osoby:	
Jméno a podpis odpovědné osoby za odpisy:			

Obrázok 1 Inventárna karta majetku (Kovalíková, 2008, s. 211)

Inventarizácia pozostáva z viacerých činností, medzi ktoré patrí vykonanie inventúry, porovnanie skutočného stavu majetku s jeho účtovným, zaúčtovanie inventárneho rozdielu a spísanie inventarizačného súpisu. Inventúra je činnosť, pri ktorej sa zisťuje skutočný stav majetku spoločnosti. Spôsoby inventúry sú rôzne. Môže byť:

- **fyziká inventúra**, pri ktorej sa zisťuje skutočný stav napríklad počítaním, meraním, vážením. Najčastejšie sa používa pri majetku, peniazoch v hotovosti, zásobách a iných.
- **Dokladová inventúra**, pri ktorej sa skutočný stav nedá zistiť napríklad počítaním, ale len na základe dokladov. Najlepší príklad na takýto typ sú peniaze na bankovom účte.

Po porovnaní skutočného stavu majetku s účtovnými hodnotami sa o inventarizácií vypíše inventarizačný súpis, ktorý má tiež zákonom stanovené náležitosti, ktoré sú uvedené v §30 Zákona o účtovníctve a sú nasledovné:

- obchodné meno spoločnosti;
- okamžik zahájenia a ukončenia inventúry;
- mená a podpisový záznam osôb, ktoré boli za vykonanie inventúry zodpovední;
- spôsob zisťovania skutočných stavov;
- ocenenie a skutočný stav majetku a záväzkov;
- okamžik, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka. (Ryneš, 2014, s. 399 - 400)

Pri inventarizácií môže dôjsť k viacerým výsledkom:

- **prebytok** je pozitívny stav kedy skutočné množstvo prevyšuje účtovné.
- **Manko** je negatívny výsledok inventarizácie, pretože skutočný stav majetku je menší ako účtovný. V prípade chýbajúcich peniazoch v pokladni sa hovorí o manku.
- Účtovný stav sa rovná skutočnému stavu. Tento prípad je najideálnejší, aj keď nie je moc častý.

Inventarizačné rozdiely budú zaúčtované do účtovného obdobia, za ktoré bola vykonávaná inventarizácia majetku a záväzkov.

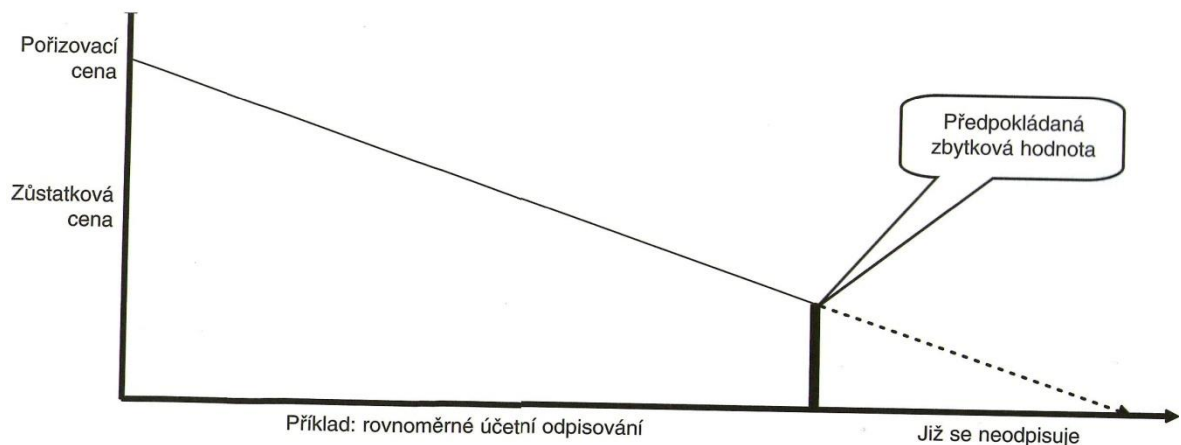
5 ODPISOVANIE

Odpisy vyjadrujú skutočné opotrebenie majetku v peňažných jednotkách a predstavujú trvalé zníženie jeho hodnoty. „Odpisy alebo amortizácia je zameraná na priradenie nákladov dlhodobému majetku (hmotnému alebo nehmotnému) proti výnosom počas životnosti majetku.“³ (Kothari a Barone, 2006, s. 135) Delíme ich na dve základne skupina a to účtovné a daňové. Daňové odpisy môžu byť rovnomerné alebo zrýchlené. Vypočítané odpisy sa vždy zaokrúhľujú na celé Kč smerom nahor a nie matematicky.

Majetok sa vždy odpisuje maximálne do výšky jeho vstupnej ceny.

5.1 Zbytková hodnota majetku

Predstavuje odhadovanú čiastku, za ktorú by bolo možné daný majetok v okamžiku vyradenia získať. O zbytkovej hodnote majetku môžeme hovoriť len v súvislosti s účtovnými odpismi.



Obrázok 2 Zbytková hodnota majetku (Dušek, 2014, s. 98)

³ Depreciation/amortisation is aimed at allocating the cost of a non-current asset (tangible or intangible) against revenue over the asset's useful life.

5.2 Účtovné odpisy

Účtovné odpisy upravuje zákon č. 563/1991 Zb., o účtovníctve, v znení neskorších predpisov a vyhláška 500/2002 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 563/1991 Zb., v znení neskorších predpisov, pre účtovné jednotky, ktoré sú podnikateľmi. Zákon o účtovníctve presne nestanovuje dobu odpisovanie. Spoločnosť podľa svojho uváženia stanoví odpisový plán ku každému majetku zvlášť, avšak musí brať do úvahy jeho predpokladanú životnosť. Každá účtovná jednotka by mala mať svoje vnútorné smernice, ktoré toto stanovenie plánu bližšie upravujú. Tieto odpisy by mali presnejšie zobrazovať skutočnú hodnotu majetku. Majetok sa začína odpisovať nasledujúci mesiac po uvedení do užívania. Vypočítané odpisy sa zaokrúhľujú na celé koruny smerom nahor.

Nie každý majetok je možné odpisovať. Aj zákon o účtovníctve vymedzuje niekoľko výnimiek majetku, ktorý sa podľa ustanovení §28 tohto vyhlášky 500/2002 Zb. neodpisujú. Sú to:

- „pozemky;
- umelecké diela, ktoré nie sú súčasťou stavby, zbierky, hmotné kultúrne pamiatky, predmety kultúrnej hodnoty a obdobné hmotné hnutelné veci stanovené zvláštnymi právnymi predpismi;
- nedokončený dlhodobý nehmotný a hmotný majetok a technické zhodnotenie, pokiaľ nie je uvedené do stavu spôsobilého k užívaniu;
- finančný majetok;
- zásoby;
- najatý alebo obdobne užívaný dlhodobý hmotný alebo nehmotný majetok, pokiaľ zákonom alebo touto vyhláškou nie je stanovené inak;
- pohľadávky;
- preferenčné limity, ktoré nie je možné odpisovať podľa času alebo výkonu a povolenky na emisie.“ (Ryneš, 2014, s. 459)

5.3 Daňové odpisy

Upravuje ich zákon č. 586/1992 Zb. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Odpisy sa podľa zákona o daní z príjmov zaokrúhľujú na celé koruny smerom nahor. V prílohe

tohto zákona je presne definované, ktorý majetok patrí do ktorej skupiny. V tabuľke 1 je uvedených len zopár príkladov, ale kompletne roztriebenie majetku nájdeme v už spomínanej prílohe. Vypočítané odpisy sa tak isto ako účtovné zaokrúhľujú na celé koruny smerom nahor. Na rozdiel od účtovných odpisov, ktoré sa zaznamenávajú do účtovníctva tak odpisy daňové sú zobrazené len v inventárnej karte majetku.

Tabuľka 1 Majetok jednotlivých odpisových skupín (Rubáková, 2015, s. 20)

Odpisová skupina	Doba odpisovania	Názov
1	3	ručné mechanizované náradie a nástroje
2	5	motorové vozidlá, väčšinou strojné zariadenia
3	10	trezory, kovové konštrukcie, lokomotívy
4	20	budovy z dreva a plastu
5	30	budovy, diaľnice, cesty, nádrže
6	50	administratívne budovy, budovy obchodných domov, múzea, komplexy budov

§30 ods. 1 zákona č. 586/1992 Zb. (Rylová, 2013, s. 48) uvádza dobu odpisovania pre jednotlivé skupiny. V prvom roku odpisovania zatriedi poplatník hmotný majetok do jednej z uvedených odpisových skupín. Stanovená doba odpisovania sa nevzťahuje na hmotný majetok, pri ktorom došlo v priebehu odpisovania k predĺženiu doby odpisovania.

Tabuľka 2 Doba odpisovania (Rylová, 2013, s. 48)

odpisová skupina	doba odpisovania
1	3 roky
2	5 rokov
3	10 rokov
4	20 rokov
5	30 rokov
6	50 rokov

Firmy pri výpočte daňových odpisov si môžu zvoliť z dvoch možností odpisovania a to rovnomerné alebo zrýchlené odpisovanie. Zvolení spôsob odpisovania sa už nemôže meniť a musí sa daný majetok doodpisovať.

5.3.1 Rovnomerné odpisovanie

Pri tomto druhu odpisovania spoločnosť svoj majetok odpisuje rovnomerne, každý rok rovnakú čiastku. V §31 ods. 1 zákona č. 586/1992 Zb. (Rylová, 2013, s. 49) môžeme nájsť maximálne ročné odpisové sadzby rovnomerného odpisovania hmotného majetku, ktoré zákon povoľuje. Avšak umožňuje aj určité výnimky, kedy je možné v prvých rokoch odpísať o určité percento viac a následné sú upravené aj koeficienty pre ďalšie roky.

- a) ročná odpisová sadzba pre hmotný majetok neodpisovaný podľa písmen b) až d)

Tabuľka 3 Ročné odpisové sadzby - rovnomerné odpisovanie (Rylová, 2013, s. 49)

odpisová skupina	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú vstupnú cenu
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

- b) ročná odpisová sadzba pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 20%

Tabuľka 4 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 20%

(Rylová, 2013, s. 49)

odpisová skupina	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú vstupnú cenu
1	40	30	33,3
2	31	17,25	20
3	24,4	8,4	10

Tieto odpisové sadzby môže použiť poplatník s prevažne hospodárskou a lesnou výrobou, ktorý je prvým odpisovateľom stroja pre hospodárstvo a lesníctvo v klasifikácii produkcie CZ-CPA označeného kódom 28.3.

- c) ročná odpisová sadzba pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 15%

Tabuľka 5 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 15%

(Rylová, 2013, s. 49)

odpisová skupina	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú vstupnú cenu
1	35	32,5	33,3
2	26	18,5	20
3	19	9	10

Tieto odpisové sadzby môže použiť poplatník, ktorý je prvým odpisovateľom zariadenia na čistenie a úpravu vôd.

- d) ročná odpisová sadzba pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 10%

Tabuľka 6 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 10%

(Rylová, 2013, s. 49)

odpisová skupina	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú vstupnú cenu
1	30	35	33,3
2	21	19,75	20
3	15,4	9,4	10

Tieto odpisové sadzby môže použiť poplatník, ktorý je prvým odpisovateľom hmotného majetku zatriedeného podľa tohto zákona v odpisových skupinách 1 až 3.

Výpočet rovnomerných odpisov:

$$RO = \frac{VC * OS}{100}$$

Vysvetlivky: RO – ročný odpis
 VC – vstupná cena
 OS – ročná odpisová sadzba

§32a zákona o dani z príjmov (Rylová, 2014, s. 50) stanovuje aj dobu odpisovania pre dlhodobý nehmotný majetok. Buď ako podiel vstupnej ceny a doby zjednane zmluvou alebo rovnomerne bez prerušenia v týchto prípadoch vo výške:

- audiovizuálne diela – 18 mesiacov,
- software a nehmotné výsledky výskumu a vývoja – 36 mesiacov,
- zriaďovacie výdaje – 60 mesiacov,
- ostatný nehmotný majetok – 72 mesiacov.

5.3.2 Zrýchlené odpisovanie

Tento druh odpisovania umožňuje v prvých rokoch odpísať väčšie čiastky a postupne sa tieto odpisy znižujú. V §32 zákona č. 586/1992 Zb. (Rylová, 2014, s. 50) sú priradené jednotlivým odpisovým skupinám koeficienty pre zrýchlené odpisovanie.

Tabuľka 7 Ročné odpisové sadzby – zrýchlené odpisovanie (Rylová, 2013, s. 50)

odpisová skupina	koeficient pre zrýchlené odpisovanie		
	v prvom roku odpisovania	v ďalších rokoch odpisovania	pre zvýšenú zostatkovú cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

„Pri zrýchlenom odpisovaní sa stanovujú odpisy hmotného majetku v prvom roku odpisovania ako podiel jeho vstupnej ceny a priradeného koeficientu pre zrýchlené

odpisovanie platného v prvom roku odpisovania; pritom poplatník, ktorý je prvým odpisovateľom, môže tento odpis zvýšiť o:

- 20 % vstupnej ceny stroja pre poľnohospodárstvo a lesníctvo, v klasifikácii produkcie CZ CPA označeného kódom 28.3, a to u poplatníka s prevažne poľnohospodárskou a lesnou výrobou,
- 15 % vstupnej ceny zariadenia pre čistenie a úpravu vôd v klasifikácii produkcie CZ-CPA označeného kódom 28.29.12 využívaného v stavbách zaradených podľa Klasifikácie stavebných diel CZ-CC vydané Českým štatistickým úradom do podtriedy 125113, pre triediace a opravárenské zariadenie na zhodnotenie druhotných surovín zahrnutých v oddiely 28, pomocou neho sú spracované druhotné suroviny špecifikované v triede CZ-CPA 38.32,
- 10 % vstupnej ceny hmotného majetku zatriedeného podľa tohto zákona v odpisových skupinách 1 až 3 s výnimkou hmotného majetku uvedeného v bodoch 1 a 2 v §31 ods. 5.

V ďalších zdaňovacích obdobiach ako podiel dvojnásobku jeho zostatkovej ceny a rozdielu medzi priradeným koeficientom pre zrýchlené odpisovanie a počtom rokov, v ktorom bol už odpisovaný.“ (Rylová, 2013, s. 50)

Výpočet zrýchlených odpisov:

➤ *v prvom roku*

$$RO1 = \frac{VC}{K1}$$

pri možnom zvýšení odpisov: $RO1 = \frac{VC}{K1} + Z1$

Vysvetlivky: RO1 – ročný odpis v prvom roku

VC – vstupná cena

K1 – koeficient pre prvý rok odpisovania (z 1. stĺpca tabuľky)

Z1 – zvýšenie odpisov v prvom roku o 20, 15 alebo 10%

➤ *v ďalších rokoch*

$$ROX = \frac{2 * ZC}{K2 - X + 1}$$

Vysvetlivky: ROX – ročný odpis v 2., 3. a ďalších rokoch

X – poradové číslo vyjadrujúce rok, pre ktorý sa odpisy počítajú

ZC – zostatková cena $ZC = VC - SRO$

SRO – súčet uplatnených ročných odpisov

K2 – koeficient zrýchleného odpisovania pre ďalšie roky (z 2. stĺpca tabuľky)

6 VYRADENIE MAJETKU

Účtovná jednotka sa môže rozhodnúť svoj majetok vyradiť z viacerých dôvodov. „Vyradenie dlhodobého hmotného a nehmotného majetku sa deje v zásade nasledujúcimi spôsobmi:

- a) likvidácia
 - dobrovoľnou po skončení doby odpisovania (užívania),
 - dobrovoľnou pred skončením doby odpisovania,
 - v dôsledku škôd,
 - v dôsledku mánk,
- b) predajom,
- c) darovaním,
- d) vkladom do základného kapitálu iného subjektu,
- e) bezúplatným prevodom podľa právnych predpisov,
- f) preradením z obchodného majetku (podnikania) do osobného užívania u individuálneho podnikateľa.“ (Ryneš, 2014, s. 129)

Keď sa už podnik rozhodne majetok vyradiť zo svojej evidencie musí prihliadať k zostatkovej cene majetku. Zákon pre daňové účely zostatkovú cenu chápe ako rozdiel medzi vstupnou cenou majetku a celkovou výškou odpisov. Môžeme teda povedať, že zostatková cena sa pohybuje v rozmedzí medzi vstupnou cenou a nulou. Ak je táto cena nulová podnik nemá žiadne problémy z jeho vyradením. Účtovná jednotka vykoná len záznamy v evidencii na inventárnej karte a následne majetok vyradí z evidencie firmy. Ale ak nie je hodnota zostatkovej ceny nula, tak firma musí daný majetok doodpisovať na príslušnom účte, ktorý prináleží jeho vyradeniu. (Skálová, 2013, s. 55)

„Zostatkové ceny môžu byť zachytené na týchto účtoch:

- 551 – pri vyradení v dôsledku opotrebenia – likvidácie
V prípade rozdielných odpisov vzniká rozdiel medzi zostatkovou daňovou a zostatkovou účtovnou hodnotou, ktorý je daňovo pripočítateľnou alebo odpočítateľnou položkou.
- 541 – pri predaji
Strata z predaja hmotného a nehmotného investičného majetku je daňovo uznaným nákladom. Aj pri predaji však z dôvodu rozdielu medzi daňovými a účtovnými odpismi môže vzniknúť pripočítateľná alebo odpočítateľná položka.

- 549 – pri manku alebo škode

Manko a škoda sú obecné pripočítateľnými položkami, aj keď existuje celá rada výnimiek, kedy škoda môže byť daňovo uznateľná. Obecné je možné manká a škody uznať len do výšky náhrad. Na účte 549 býva často čiastka podstatne nižšie ako na účte 648, kam sa zúčtovávajú náhrady škody. Príčinou je, že celá rada prípadov je posudzovaná z hľadiska občianskoprávneho ako škody, kedy sa voči zamestnancom, prípadne voči tretím osobám uplatňuje náhrada škody, ktorá je potom tiež predpísaná na tento účet, zatiaľ čo z hľadiska daňového a účtovného sa škodou rozumie fyzické znehodnotenie, a to z objektívnych alebo subjektívnych príčin, pokiaľ je majetok v dôsledku škody vyradený. Dalo by sa teda povedať, že definícia škody v zmysle občianskoprávnom je širšia ako definícia v zmysle daňovom a účtovnom.

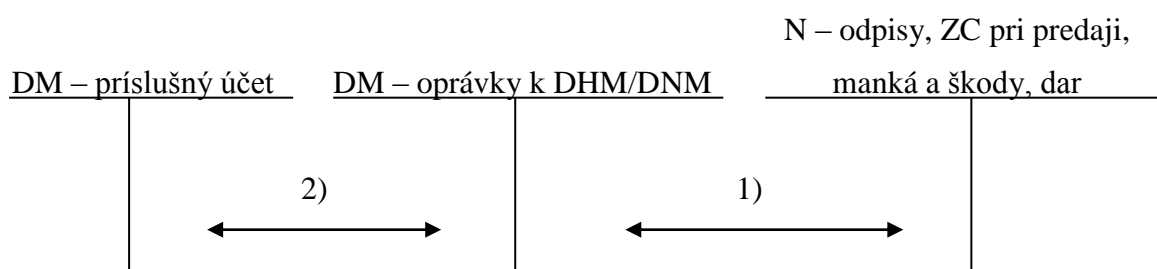
- 543 – v prípade daru

Dary sú účtované na účet 543 a sú obecné pripočítateľnou položkou. Vo vymenovaných prípadoch a za splnenia stanovených podmienok je možné od základu dane odpočítať hodnotu daru. Je potrebné zdôrazniť, že sa odpočíta zostatková daňová cena, teda v prípade rozdielu medzi daňovými a účtovnými odpismi iná hodnota ako čiastka zúčtovaná na účet 543. Na účet 543 je nutné účtovať aj DPH, pokiaľ poskytnutie daru účtovnou jednotkou podlieha DPH na výstupe.

- 367 – pri vklade
- 411 – pri delimitácií či reštitúcií štátneho podniku
- 491 – pri preradení z podnikania do osobného užívania u fyzickej osoby“ (Prudký a Lošťák, 2014, s. 173-174)

Účtovanie vyradenia majetku:

- 1) Doučtovanie zostatkovej ceny
- 2) Vyradenie DHM/DNM



II. PRAKTICKÁ ČASŤ

7 CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIE

7.1 Popis spoločnosti

Spoločnosť Avex Steel Products, s.r.o. bola dňa 24. 6. 1996 zapísaná do obchodného registra pod spisovou značkou 23825 C, Krajský súd v Brne.

Adresa: tř. Tomáše Bati 1656, 765 02 Otrokovice

Základný kapitál: 25 000 000 Kč

IČO: 25303279



Obrázok 3 Avex Steel Products s.r.o. (Avex Steel Products s.r.o., ©2013)

Spoločnosť bola založená v roku 1996 za účelom preniknúť na pneumatikársky priemysel vývojom, návrhom a výrobou špeciálnych kovových paliet a kontajnerov.

Spoločnosť Avex Steel Products s. r. o. sa stala jedným z najväčších svetových výrobcov a dodávateľov špeciálnych oceľových paliet pre pneumatiky. A to nielen pre ich skladovanie a transport, ale aj pre ich výrobu. Časom sa portfólio rozšírilo o kovové palety pre jadrový a chemický priemysel, špeciálne palety pre robotizované linky v automobilovom priemysle, prepravné palety pre zvieratá v potravinárskom priemysle, palety pre stavebný priemysel, vysoko objemové kontajnery a veľa ďalších.

Od roku 2004 je spoločnosť a hlavná výroba centralizovaná v Otrokoviciach.

V októbri 2005 bol otvorený nový sklad hutného materiálu s kapacitou 1000 ton s poloautomatizovaným systémom vychystávania materiálu.

V roku 2013 rozšířili výrobné kapacity o nové priestory, ktoré boli vybavené novými strojmi a zariadeniami v rámci Inovácie pre Avex.

Avex Steel Products s. r. o. exportuje viac ako 97% svojej produkcie do viac ako 99 štátov celého sveta. Ich zákazníci sa nachádzajú predovšetkým v Európe, ale súčasne aj v Amerike, Ázii, Afrike a Austrálii. (Avex Steel Products s.r.o., ©2013)

7.2 Predmet činnosti organizácie

Z výpisu obchodného registra je zrejmé, že predmetom činnosti menovanej spoločnosti je:

- „cestná motorová doprava – nákladná vnútroštátna prevádzkovaná vozidlami o najväčšej povolenej hmotnosti do 3,5 ton vrátane
- zámočníctvo, nástrojárstvo
- obrábáčstvo
- činnosti účtovných poradcov, vedenie účtovníctva, vedenie daňovej evidencie
- výroba, obchod a služby neuvedené v prílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ (Ministerstvo spravodlivosti České republiky, © 2012-2014)

7.3 Účtovný program

Spoločnosť využíva informačný systém DIMENZE++, ktorý od roku 1996 firma CENTIS zaviedla vo viac ako stovke firiem rôzneho zamerania. Je to systém, ktorý svojimi funkciami je schopný spracovávať informácie v oblasti ekonomickej, finančnej, obchodnej, skladovej či výrobnjej.

Poskytuje aktuálny prehľad o stave firmy, o jej finančnej situácii a o vzťahoch medzi firmou a jej obchodnými partnermi. Tak ako mnoho ďalších účtovných programov, tak aj tento pomáha ekonómom a účtovníkom a rieši určité prípady sám, napríklad výpočet odpisov pri zadaní správnych informácií o majetku. (CENTIS, spol. s r.o.)

7.4 Organizační struktúra

Konateľ: Ing. Jiří Gistr

Beata Gistrová

Obchodný riaditeľ: Ing. David Matulaj

Obchodný referent: Václav Vyhliđal

Mgr. Martina Hynčicová

Vedúca personálneho útvaru: Renata Vojáčková

Vedúci ekonomického oddelenia: Ing. Jiří Hynčica

Technický riaditeľ: Ing. Lumír Truhlář

Vedúci logistiky: Svatopluk Staufčík

Vedúci výroby: František Dudík (Avex Steel Products s.r.o.)

8 DLHODOBÝ MAJETOK SPOLOČNOSTI

Každá spoločnosť, ktorá chce byť úspešná a rozvíjať svoje podnikanie by mala vlastniť nejaký dlhodobý majetok, či už je to len nejaká budova, výrobné zariadenie alebo príslušenstvo do kancelárie: počítač, stôl a iné, ktoré sa zaraďujú do kategórie samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí.

Avex Steel Products s.r.o. je výrobná firma, ktorá vlastní niekoľko strojov na výrobu svojich produktov a pár budov, v ktorých má sídlo. Najväčší podiel na celkovom dlhodobom majetku má dlhodobý hmotný majetok a práve naopak nevlastní žiadny dlhodobý finančný majetok ako je vidieť v tabuľke 8. Z tabuľky je taktiež viditeľné, že svoj majetok má už spolovice odpísaný, teda v najbližšej dobe bude možné, že spoločnosť bude obstarávať nový majetok.

Keďže firma vlastní veľké množstvo majetku, tak som sa rozhodla vypísať iba jeho pomernú časť do tabuľky 8, v ktorej budeme môcť vidieť obstarávaciu cenu, oprávky a zostatkovú cenu. V tabuľke je zobrazený hmotný ale aj nehmotný majetok. Nehmotného majetku firma moc nevlastní. Medzi tento majetok je zaradený len softvér. A práve naopak disponuje veľkým množstvom hmotného majetku, ako napríklad pracovné nástroje, výrobné linky potrebné k zaisteniu plynulej prevádzky spoločnosti, výrobné haly, administratívne budovy a ďalej sem môžeme zaradiť aj osobné automobily a ostatné dopravné prostriedky, ako napríklad vysokozdvížne vozíky.

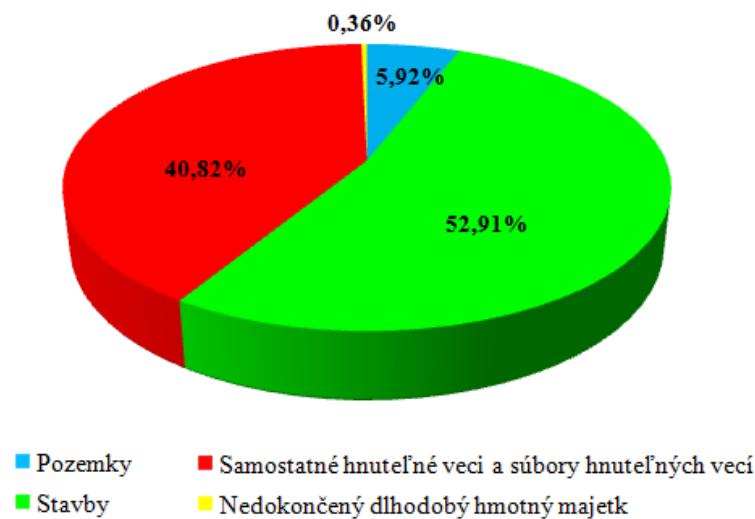
Tabuľka 8 Štruktúra majetku spoločnosti v Kč (interné materiály)

Názov majetku	Obstarávacía cena	Oprávky	Zostatková cena
Dlhodobý majetok	183 095 639	98 104 023	85 790 433
<i>Dlhodobý nehmotný majetok</i>	<i>8 036 201</i>	<i>7 135 293</i>	<i>1 699 725</i>
<i>Software</i>	<i>8 036 201</i>	<i>7 135 293</i>	<i>1 699 725</i>
Microsoft Dynamics CMR	975 850	64 871	910 979
Software Innomatric	122 107	94 552	27 555
Vyhľadávač v DTB	99 000	41 250	57 750

<i>Dlhodobý hmotný majetok</i>	<i>175 059 438</i>	<i>90 968 730</i>	<i>84 090 708</i>
<i>Pozemky</i>	<i>4 977 000</i>	<i>-</i>	<i>4 977 000</i>
<i>Stavby</i>	<i>56 200 537</i>	<i>11 711 567</i>	<i>44 488 970</i>
Budova 21a	1 721 013	316 570	1 404 443
Kontajner Standard	40 545	4 407	36 138
Vzduchotechnika	122 990	91 706	31 284
<i>Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí</i>	<i>113 581 901</i>	<i>79 257 163</i>	<i>34 324 738</i>
Čistič roštov k RTP	96 840	12 912	83 928
Kladkostroj	72 624	21 182	51 442
Kompresor AM30-08B1	240 000	126 616	113 384
Zvárací robot RP 620-001	1 015 430	340 236	675 194
Žeriav mostový 5 ton	570 000	463 027	106 973
Vysokozdvíhací vozík CAT DP25N	463 047	437 172	28 875
AKU vrtačka	5 198	1 736	3 462
Brúska uhlová AGP 150-16D	3 198	1 876	1 322
Klimatizácia serverovňa 22-23	38 300	4 788	33 512
<i>Nedokončený dlhodobý hmotný majetok</i>	<i>300 000</i>	<i>-</i>	<i>300 000</i>
<i>Dlhodobý finančný majetok</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

Suma pri pozemkoch a nedokončenom dlhodobom hmotnom majetku je zaokrúhľená na celé tisíce a to z toho dôvodu, že som sa nedostala k presným čiastkam, ale čerpala som len z výkazov, teda presnejšie zo súvahy spoločnosti Avex Steel Products, s.r.o. k 31. 12. 2013.

Na obrázku 4 môžeme vidieť štruktúru dlhodobého hmotného majetku. Najväčšie percento podielu na celkovom hmotnom majetku predstavujú stavby, čo je skoro 44,5 milióna Kč.



Obrázok 4 Graf štruktúry dlhodobého hmotného majetku (vlastné spracovanie)

Firma daný majetok obstaráva väčšinou na faktúru so splatnosťou 14 dní alebo formou leasingu. Samozrejme do úvahy pri rozhodovaní akou formou bude majetok obstarávať berie viac faktorov a to či má dostatok vlastných financií a keď nie tak či sa je vyplatí viac zobrať nejaký úver či už krátkodobý alebo dlhodobý alebo už radšej majetok obstará formou leasingu, aby nemusela vypisovať rôzne formality pre banky. Do obstarávacej ceny zahrňuje cenu majetku, prepravu, v podstate všetko čo zákon umožňuje.

8.1 Zaradenie majetku

Spoločnosť Avex Steel Products s.r.o. pri zaraďovaní svojho majetku berie do úvahy zákonom stanovené hranice, ktorými sa riadi. Hranice podľa ktorých zaraďuje svoj majetok môžeme ich vidieť v tabuľke 9.

Stáva sa, že firmy majú dosť aj drobného majetku, čo je aj prípadom tejto spoločnosti. Drobný majetok spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. väčšinou tvorí kancelárske potreby, mobilné telefóny, ktoré si firma zobrala k paušálom a iné veci. Tento majetok firma samozrejme vedie vo svojej evidencii a odpisuje ho 2 roky.

Tabuľka 9 Zaradenie majetku (vlastné spracovanie)

Čiastka	Druh majetku
< 40 000 Kč	dlhodobý drobný hmotný majetok
> 40 000 Kč	dlhodobý hmotný majetok
< 60 000 Kč	dlhodobý drobný nehmotný majetok
> 60 000 Kč	dlhodobý nehmotný majetok

8.2 Daňové odpisy

Firma vlastní veľa majetku avšak na názorný výpočet daňových odpisov som si vybrala žeriav jednonosníkový, ktorý vlastní už nejaké tie roky.

Keďže majetok firma obstarala v roku 2012 a ja som čerpala z výkazov a účtovníctva zostavovaného do obdobia 31. 12. 2013 tak na inventárnej karte majetku bude vidieť len odpisy za dva roky. Keďže zákon umožňuje odpis majetku za celý rok, aj keď bol obstaraný na konci roku, tak firma ho začala odpisovať už v roku 2012.

Stanovenie daňových odpisov je jednoduché, lebo všetko stanovuje zákon o dani z príjmu. Ako prvé, keď si firma zakúpila žeriav tak musela rozhodnúť, do ktorej odpisovej skupiny ho zaradí. Tieto skupiny môžeme nájsť v prílohe zákona o dani z príjmov. Po zaradení do odpisovej skupiny je teda zrejmé ako dlho sa daný majetok bude odpisovať. V tomto prípade to bola 3 odpisová skupina, čo predstavuje 10 rokov. Vzorce na výpočty jednotlivých odpisov a koeficienty potrebné k výpočtu pre jednotlivé roky sú uvedené v zákone.

Pri výbere metódy odpisovania ma dve možnosti a to rovnomerné alebo zrýchlené odpisovanie. Spoločnosť si zvolila metódu zrýchleného odpisovania a aj možnosť v prvom roku si odpísať plus 10% vstupnej ceny. Presný výpočet daňových odpisov aj s postupom pre tento majetok na celú dobu odpisovania je uvedený v tabuľke 10, pokiaľ nedôjde k zmene vstupnej ceny, lepšie povedané k technickému zhodnoteniu majetku alebo zníženiu ceny majetku.

Tabuľka 10 Výpočet daňových odpisov v Kč (vlastné spracovanie)

Vstupná cena: 1 173 500					
Rok odpisovania	Výpočet odpisov	Odpis	10% vstupnej ceny	Oprávky	Zostatková cena
2012	1 173 500/10	117 350	117 350	234 700	938 800
2013	(2*938 800)/11 - 2 + 1	187 760	-	422 460	751 040
2014	(2*751 040)/11 - 3 + 1	166 898	-	589 358	584 142
2015	(2*584 142)/11 - 4 + 1	146 036	-	735 393	438 107
2016	(2*438 107)/11 - 5 + 1	125 173	-	860 567	312 933
2017	(2*312 933)/11 - 6 + 1	104 311	-	964 878	208 622
2018	(2*208 622)/11 - 7 + 1	83 449	-	1 048 327	125 173
2019	(2*125 173)/11 - 8 + 1	62 587	-	1 110 913	62 587
2020	(2*62 587)/11 - 9 + 1	41 724	-	1 152 638	20 862
2021	(1*20 862)/11 - 10 + 1	20 862	-	1 173 500	-

Inv. číslo	Název	Druh majetku Skupina [H ... hmotný] [N ... nehmotný]	D A T U M poč.	Požizovací cena	Roční odpis	Odpis od poč.	Zůstatková cena
IM1119512	Jeřáb jednonosníkový CXTS	H Daňová OS 3	31.12.2012	1 173 500,00	-187 760,00	-234 700,00	751 040,00

Obrázok 5 Karta majetku - daňové odpisy (interné materiály)

8.3 Účtovné odpisy

Účtovné odpisy dlhodobého majetku v spoločnosti sú rozdielne než daňové, z dôvodu stanovenia inej účtovnej doby odpisovania majetku. Avšak spoločnosť vlastní aj dlhodobý

drobný majetok, ktorého účtovné a daňové odpisy sa rovnajú a ich doba odpisovania je pre každý typ takéhoto majetku 2 roky.

Výpočet účtovných odpisov znázorním na žeriave jednonosníkovom, na tom istom majetku, ktorý som použila ako príklad pri výpočte daňových odpisov.

Účtovné odpisy budú mať iné hodnoty ako daňové. Účtovné vyjadrujú skutočnú mieru opotrebenia majetku a počítajú sa mesačne. V spoločnosti nie sú presne stanovené hranice pre zaradenie majetku do určitej skupiny odpisovania, z ktorej následne plynie aj koľko rokov by sa daný majetok mal odpisovať. Firma si na základe vlastného úsudku s prihliadnutím aj na dobu odpisovania pri daňových odpisov stanovila počet rokov odpisovania tohto majetku pre účtovné odpisy 12 rokov.

Keďže majetok spoločnosť obstarala až koncom roku tak si účtovné odpisy mohla uplatniť až od ďalšieho mesiaca, ktorý nasledoval po mesiaci obstarania. Teda je zrejmé, že účtovné odpisy tohto majetku za rok 2012 sú nulové a firma ich počítala až pre rok 2013.

V spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. účtovné odpisy počíta ich účtovnícky program „DIMENZE++“. Ako prvé vypočíta ročné percento odpisovania ako podiel sto percent a počet rokov odpisovania. Na základe tohto percenta je vypočítaný ročný odpis majetku, ktorý je následne delený počtom mesiacov v roku, aby bolo možné vyčíslit' mesačné účtovné odpisy a v priebehu roka o nich účtovať. Zaokrúhľovanie majú nastavené na celé koruny smerom nahor. Názorný postup celého výpočtu je uvedený v tabuľke 11. Uvedené čísla v tabuľke sú v Kč.

V tabuľke 11 môžeme teda vidieť hodnotu mesačného účtovného odpisu a následne ročného. Mesačné odpisy sú v rovnakej hodnote každý mesiac, a práve z tohto dôvodu v tabuľke 11 nie sú uvedené pre každý rok do konca doby odpisovania.

Avšak môže nastať taká situácia kedy zostatková cena v poslednom mesiaci doby odpisovania je vyššia ako hodnota vypočítaného odpisu pre daný mesiac. V takýchto situáciách firma výšku posledného odpisu navýši na takú hodnotu, ktorá zodpovedá zostatkovej cene. Ako je aj prípad tohto majetku.

Oprávky majetku za 11 rokov a 11 mesiacov sú 1 165 021 Kč, keď sa tieto oprávky odpočítajú od vstupnej ceny majetku tak odpis na 12. mesiac v 12. roku odpisovania bude 8 479 Kč.

Tabuľka 11 Výpočet účtovných odpisov v Kč (vlastné spracovanie)

Vstupná cena	1 173 500		
Ročné odpisové percento	100/12	8,33%	
	Výpočet	Odpis	Zaokrúhľovanie
ročný odpis	1 173 500 * 8,33%	97 752,55	97 753
mesačný odpis	97 753/12	8 146,08	8 147
súčet 12 mesačných odpisov	12 * 8 147	97 764	-

Avex Steel Products s.r.o. tř. Tomáše Bati 1656 Otrokovice		DIMENZE ++					
		Přehled hmot.a nehmot.IM - účetní odpisy detailně (0401) Název IM					
Investiční majetek:	Jefáb jednonosníkový CXTS St (Číslo: IM1119512)						
Stav ke dni:	31.12.2013	(od období 01/2013 do období 12/2013)					
Lokace:	Všechny lokace						
Referent:	Všichni referenti						
Zakázky:	Všechny klasifikace						
Střediska:	Všechny klasifikace						
Činnost:	Všechny klasifikace						
Inv. číslo	Název	Druh majetku Skupina [H ... hmotný] [N ... nehmotný]	D A T U M poř. vyř.	Požizovací cena	Roční odpis	Odpis od poř.	Zůstatková cena
IM1119512	Jefáb jednonosníkový CXTS	H Účetní odpis 12 roků	31.12.2012	1 173 500,00	-97 764,00	0,00	1 075 736,00

Obrázok 6 Karta majetku - účtovné odpisy (interné materiály)

9 EVIDENICA MAJETKU

Spoločnosť svoj nadobudnutý majetok v účtovníctve eviduje na analytických účtoch. V rámci interných smerníc má zavedenú štruktúru účtovnej osnovy pre dlhodobý majetok nasledujúcu:

01

- 013100 Software
- 013200 Software do 60 000 Kč

02

- 021100 Budovy, haly a stavby
- 021200 Ostatné stavebné objekty
- 022400 Pracovné stroje a zariadenia
- 022500 Prístroje a zvláštne technické zariadenia
- 022700 Inventár
- 022901 DHM do 40 000 Kč – výdajňa
- 022902 DHM do 40 000 Kč – vybavenie kancelárie
- 022903 DHM do 40 000 Kč – ostatné
- 022904 Formy

03

- 031100 Pozemky

Ako každá firma, tak aj táto svoj majetok eviduje na inventárnych kartách. Ako príklad na obrázku 7 môžeme vidieť inventárnu kartu už spomínaného majetku žeriava jednosníkového. Z tejto karty sa môžeme dozvedieť názov majetku a jeho inventárne číslo, dátum zaradenie spolu s jeho obstarávacou cenou, základné informácie potrebné pre zostavenie daňových, ale aj účtovných odpisov.

Avex Steel Products s.r.o.
KARTA EVIDENCE DLOUHODOBÉHO MAJETKU A ODPISŮ

třída: 022400 - Pracovní stroje a zař
 Inventární číslo: IM1119512 Datum zařazení: 31.12.2012
 Název MAJETKU: Jeřáb jednoosníkový CXTS 5t výr.čís.:
 SKP/Obor: Pořizovací cena: 1 173 500,00
 Dodavatel: Konecranes CZ s.r.o. (IČO: 25054899)
 Způsob pořízení:
 Čís. účetních dokl.: 1263075

Daňové odpisy		Účetní odpisy	
Odpisová skupina:	Daňová OS 3 - Zrychlený +10	Odpisová skupina:	Účetní odpis 12 roků - Rovn
Počet měsíců:	144	Počet měsíců:	144
Frekvence:	ročně	Frekvence:	měsíčně
		Měsíční odpis:	8 147,00
		1. odpis:	2013/01
Koeficient	Hodnota	Koeficient	Hodnota
Koeficient v 1. roce	10,00		
Koeficient v dalších letech	11,00		
Koeficient při zvýšené ceně	10,00		
Zvýšení odpisu v 1.roce (%)	10,00		
		Roční procento odepisování	8,33

Obrázok 7 Inventárna karta majetku (interné materiály)

9.1 Štruktúra inventárneho čísla

Každá spoločnosť si musí vo svojich smerniciach upraviť ako bude označovať svoj majetok pre ľahšiu orientáciu v ňom. Nebolo tak ani inak u tejto spoločnosti.

Na začiatku každého inventárneho čísla je označenie IM, čo znamená, že sa jedná o investičný, teda dlhodobý majetok. Nasleduje dvojčíslicie, ktoré označuje číselnú radu. Toto dvojčíslicie nám hovorí o aký majetok sa vlastne jedná, či je to software, budova, pozemok alebo iný druh majetku. Samozrejme za číselnou radou nasleduje trojčíslicie, ktoré označuje poradie majetku v podniku. Na konci je dvojčíslicie, ktoré označuje rok zaradenia majetku, čo pre firmu nie je moc výhodné, čo si aj sama uvedomuje.

Skladba inventárneho čísla má takúto štruktúru:

IM – číselná rada (dvojčíslicie) – poradové číslo (trojčíslicie) – rok zaradenia (dvojčíslicie)

V smerniciach spoločnosti je rozdelený majetok do určitých skupín, na základe ktorých bola zostavená aj číselná rada, ktorú firma používa pri tvorbe inventárneho čísla. Zaradenie majetku do týchto skupín je nasledujúce:

11 - Stroje a zariadenie

12 – Dopravné prostriedky

13 – Prístroje

14 – Budovy a stavby

15 – Inventár

31 - SW nad 60 000 Kč

41 - SW do 60 000 Kč

10 INVENTARIZÁCIA MAJETKU

Zo zákona plynie povinnosť všetkým podnikom vykonávať inventarizáciu každý rok k poslednému dňu, teda k 31. 12. Túto povinnosť si plní aj spoločnosť Avex Steel Products s.r.o. Na základe vykonanej inventúry firma zostavila inventúrny súpis majetku, keďže obsahoval príliš veľa údajov, tak som sa pokúsila porovnať účtovný stav so skutočným iba v číselných radách, podľa ktorých sa tvorí aj inventárne číslo.

Tabuľka 12 Inventúry súpis k 31. 12. 2013 (interné materiály)

Číselná rada	Názov číselnej rady	Účtovný stav (v Kč)	Skutočný stav (v Kč)
11	Stroje a zariadenia	20 910 563	20 910 563
12	Dopravné prostriedky	3 244 150	3 244 150
13	Prístroje	4 416 336	4 416 336
14	Budovy a stavby	44 488 970	44 488 970
15	Inventár	1 421 162	1 421 162
31	Software nad 60 000 Kč	1 601 471	1 601 471
41	Software do 60 000 Kč	98 254	98 254

Po sčítaní stavu majetku do určitých skupín som tak ako aj firma následnou inventúrou zistila, že skutočný stav majetku sa zhodoval s jeho účtovným stavom. Pre spoločnosť je to dobré, lebo neutrpela žiadne škody na majetku, o ktorých by počas roka nevedela a teda v priebehu o nich aj účtovala.

11 VYRADENIE MAJETKU

Majetok firmy sa po určitej dobe odpíše a teda jeho zostatková hodnota je nulová alebo môže nastať situácia aj taká, že spoločnosť sa v priebehu doby odpisovania rozhodne majetok predat' ďalšej osobe alebo podnikateľovi. Pri vyradení majetku spoločnosť najprv musí majetok doodpisovať, ak nemal nulovú zostatkovú cenu a následne vystaviť protokol o vyradení majetku.

11.1 Vyradenie majetku pri likvidácii

Ako príklad môžem uviesť vyradenie zväračky. Jej zostatková cena je nulová, takže spoločnosť vystavila len protokol o vyradení a následne vyradenie zaúčtovala.

ZÁPIS O VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

DŮVOD VYŘAZENÍ: neopravitelný, náklady na opravu by byly vyšší než cena nové							

Poř. č.	Inventární č.	Název	Středisko	Měrná jednotka		Cena	
				m.j.	počet	pořizovací	zůstatková
1	IM1109504	svářečka ATA350 č.75	07 410	ks	1	47 000,00	0,00
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
x	x	celkem	x	x	x	47 000,00	0,00

Způsob likvidace:
použito na ND

Datum a podpis členů komise:

Obrázok 8 Zápis o vyradení majetku – likvidácia (interné materiály)

Tabuľka 13 Účtovný prípad – vyradenie (vlastné spracovanie)

Text	Cena (v Kč)	MD	D
Vyradenie zväračky	47 000	082 400 Oprávky k pracovným strojom a zariadeniam	022 400 Pracovné stroje a zariadenia

11.2 Vyradenie majetku z dôvodu predaja

Ďalší príklad je, že firma sa rozhodla predat' osobný automobil ešte v priebehu odpisovania. Prvý riadok v zápise o vyradení predstavuje zbytkovú hodnotu majetku, keďže majetok bol obstaraný formou leasingu. Ďalšou položkou je technické zhodnotenie automobilu, ktoré firma uvádza ako navýšenie hodnoty majetku a ktoré odpisuje samostatne. Teda z tohto celého vyplýva, že pri vyradení majetku z evidencie bude vyradovať v hodnote 1 000 Kč a zároveň vyradí aj technické zhodnotenie k danému majetku 67 960 Kč.

ZÁPIS O VYŘAZENÍ DLOUHODOBÉHO MAJETKU

DŮVOD VYŘAZENÍ: prodej fa č. 1230003

Poř. č.	Inventární č.	Název	Středisko	Měrná jednotka		Cena	
				m.j.	počet	pořizovací	zůstatková
1	IM2421010	Audi A6 Avant	01 103	ks	1	1 000,00	0,00
2	IM1203708	techn.zhod. Audi A6	01 103	ks	1	67 960,00	32 088,00
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
x	x	celkem	x	x	x	68 960,00	32 088,00

Způsob likvidace:

Datum a podpis členů komise:

Obrázok 9 Vyradenie majetku – predaj (interné materiály)

Najprv majetok doodpisovala a následne ho vyradila. O vyradení vystavila protokol o vyradení. Pri predaji sa zostatková cena porovná s predajnou cenou, ktorá je na faktúre a tento rozdiel si spoločnosť môže uplatniť v daňovom priznaní.

Keďže spoločnosť Avex Steel Products s.r.o. je plátcu DPH účtovanie o predaji nedoodpisovaného majetku je nasledujúce:

Tabuľka 14 Účtovné prípady – predaj majetku (vlastné spracovanie)

Text	Cena (v Kč)	MD	D
Doodpisovanie majetku	33 088	541 501 ZC predaného DHM	082 600 Oprávky k dopravným prostriedkom
Vyradenie majetku	68 960	082 600 Oprávky k dopravným prostriedkom	022 600 Dopravné prostriedky
Predaj majetku:			
a) cena bez DPH	297 061,60	211 100 Pokladňa	641 701 Tržby z predaja DHM
b) DPH	59 418,40	211 100 Pokladňa	343 000 DPH

12 NÁVRHY A DOPORUČENIA

Po vykonanej analýze účtovných odpisov a evidencie majetku v spoločnosti som dospela k záveru, že spoločnosť v danej problematike výrazne nedostatky nevykazuje. Avšak menšie medzery v zostavovaní účtovných odpisov a v tvorbe inventárneho čísla sú.

Pokúsim sa navrhnúť určité opatrenia, aby sa práca v spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. uľahčila.

12.1 Návrhy na zlepšenie stanovenia účtovných odpisov

Keďže firma v interných smerniciach nemá stanovené žiadne podmienky pre zaradenie majetku do určitej skupiny, aby stanovila dobu odpisovania pre účtovné odpisy a tieto roky stanovuje iba na základe odhadu a vlastného úsudku vedúceho účtovného oddelenia, pri ktorom do úvahy taktiež berie dobu odpisovania pri daňových odpisov a aj životnosť majetku. Na základe týchto skutočností by som spoločnosti odporúčala zaviesť do smerníc spoločnosti určité rozdelenie majetku to skupín s rozdielnym počtom rokov odpisovania, aby do budúcnosti nemusela naďalej len na základe vlastného úsudku stanovovať tento počet rokov.

Nie je jednoduché zostaviť smernice a v nich presne určiť akú dlhú dobu sa daný majetok bude odpisovať. Záleží to aj od jeho vlastností a predpokladanej doby životnosti. Nie je možné zaviesť smernice pre taký majetok, ktorý spoločnosť ešte nevlastnila a ani jemu podobný, teda nemá ho z čím porovnať. V takýchto prípadoch je teda dobré aspoň orientačne zo smerníc napríklad podľa analytického účtu daného majetku mať akú takú predstavu, koľko rokov by sa mal účtovne odpisovať.

Samozrejme pri určenej doby odpisovania účtovných odpisov je vhodné prihliadať aj na dobu odpisovaniu, ktorú stanovuje zákon o dani z príjmu.

Na základe určitých poznatkov o majetku zo spoločnosti by som odporúčala nasledujúce rozdelenie majetku do skupín pre ľahšie zostavenie počtu rokov odpisovania príslušného druhu majetku. Moje odporúčanie môžeme vidieť v tabuľke 15.

Tabuľka 15 Návrh tvorby účtovných odpisov (vlastné spracovanie)

Analytický účet	Názov účtu	Predpokladaná doba životnosti
013 100	Software	3 - 5
013 200	Software do 60 000 Kč	2
021 100	Budovy, haly a stavby	30 - 50
021 200	Ostatné stavebné objekty	20
022 400	Pracovné stroje a zariadenia	5 – 12
022 600	Dopravné prostriedky	6 - 10
022 901, 022 902, 022 903	DHM do 40 000 Kč	účtovaný priamo do spotreby

12.2 Návrhy na zlepšenie evidencie majetku

Podľa môjho názoru v prvom rade nie je dobré, aby si firma svoj majetok viedla zapísaný podľa poradového čísla a až v poslednej rade podľa roku. Je veľa nevýhod, keď sa rok nachádza na konci daného inventárneho čísla. Pri vyhľadávaní určitého majetku sa v tabuľke na prvom mieste môže zobrazovať aj taký, ktorý je už dávno odpísaný. Malo by sa viac prihliadať k roku obstarania. Vo firme je už dlhšiu dobu zavedené takého označovanie majetku, čo už ako som spomínala nepovažujem za správne. Navrhujem aby sa rok v štruktúre tohto čísla presunul hneď na začiatok za označenie IM, teda investičného majetku a nie aby bol spomínaný až na konci.

Rozdelenie majetku do číselných rad je vhodné a dá sa v tom ľahko orientovať. Teda označenie číselných rad by som nemenila.

Zmena by bola minimálna ale je možné, že by to uľahčilo hľadanie majetku podľa čísla a v lepšej orientácii aby firma zistila, koľko má majetku a ako starého.

Štruktúru inventárneho čísla by som po malých úpravách navrhovala nasledovne:

IM – rok zaradenia (dvojcíslenie) – číselná rada (dvojcíslenie) - poradové číslo (trojcíslenie)

ZÁVER

Moja bakalárska práca bola zameraná na problematiku účtovných odpisov a evidencie dlhodobého majetku vo firme Avex Steel Products s.r.o.

Táto práca sa skladá z dvoch častí, a to teoretickej a praktickej. Teoretická časť sa zaoberala prieskumom literárnych prameňov, aby bolo možné podrobnejšie rozobrať teoretické poznatky týkajúce sa dlhodobého majetku a všetkých operácií súvisiacich s majetkom, ktoré sa v priebehu roku vo firmách vyskytujú. Jedná sa o obstaranie, evidenciu, odpisovanie, inventarizáciu a vyradenie majetku.

Prevedením teoretických poznatkov do praxe sa zaoberala praktická časť, na začiatku ktorej je uvedená stručná charakteristika spoločnosti, ako napríklad kedy vznikla, v ktorej oblasti podniká a tak ďalej. Následne je rozoberaná štruktúru majetku.

Štruktúra majetku spoločnosti Avex Steel Products s.r.o. je uvádzaná za rok 2013 a minulé obdobie rok 2012. Keďže účtovnú závierku firma má povinnosť zostavovať a zverejňovať až nejakú v polovici nasledujúceho roku. Pri písaní tejto práce ju teda firma nemala ešte zostavenú tak informácie sú čerpané z poslednej, ktorú spoločnosť zverejnila. Pozornosť bola tiež venovaná výpočtom účtovných a daňových odpisov, ktoré pri vybranom konkrétnom majetku neboli rovnaké. Výška odpisov bola podložená aj inventárnou kartou majetku, na ktorej je vidieť sumu odpisov.

Na základe vykonanej analýzy štruktúry majetku sú na konci tejto práce sformulované návrhy na zlepšenie štruktúry inventárneho čísla a stanovenia doby odpisovania pre účtovné odpisy. Dúfam, že tieto návrhy budú aspoň trochu firme prospešné.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

AVEX STEEL PRODUCTS s.r.o. *Kovové palety a regály* [online]. © 2013. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.avexproducts.com/>

AVEX STEEL PRODUCTS s.r.o. *Kovové palety a regály, řezání laserem – Avex*. [online]. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.avextrade.cz/>

CENTIS, spol. s r.o. *DIMENZE++ v praxi prověřený ERP systém pro řízení podniků Ekonomika, Základní informace* [online]. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.centis.cz/index.aspx?DIMENZE%5C01-Ekonomika%5C00-Z%5C%AD%5C%AD+informace>

DUŠEK, J. 2014. *Účetní uzávěrka a závěrka v přehledech: snadno a rychle*. 7. vyd. Praha: Grada, 208 s. ISBN 978-80-247-5417-8.

EDMONDS, T. P., F. M. MCNAIR a P. R. OLDS. 2011. *Fundamental financial accounting concepts*. 7th ed. New York: McGraw-HillIrwin, 773 s. ISBN 978-0-073527-12-3.

Interné materiály společnosti Avex Steel Products s.r.o.

KOTHARI, J. a E. BARONE. 2006. *Financial accounting: an international approach*. New York: Prentice Hall/Financial Times, 409 s. ISBN 978-027-3693-192.

KOVALÍKOVÁ, H. 2008. *Vnitřní směrnice pro podnikatele 2008*. 6. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 239 s. ISBN 978-80-7263-448-4.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČESKÉ REPUBLIKY. *Veřejný rejstřík a Sběrka listin - Ministerstvo spravedlnosti České republiky*. [online]. © 2012-2014. [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=579820&typ=PLATNY>

PRUDKÝ, P. a M. LOŠŤÁK. 2014. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi 2014: komentář, příklady, výklad změn*. 15. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 327 s. ISBN 978-7263-866-6.

RYLOVÁ, Z. et al. 2013. *Daňové zákony 2014: v úplném znění k 1. 1. 2014 s komentářem změn*. 10. vyd. Brno: BizBooks, 262 s. ISBN 978-80-265-0152-7.

RYNEŠ, P. 2014. *Podvojný účetnictví a účetnízávěrka: průvodce podvojným účetnictvím k 1. 1. 2014 po rekodifikaci soukromého práva*. 14. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 1144 s. ISBN 978-80-7263-853-6.

RUBÁKOVÁ, V. 2015. *Praktické účetní případy: příklady účtování na všech účtech*. 8. vyd. Praha: Grada Publishing, 168 s. ISBN 978-80-247-5498-7.

RUBÁKOVÁ, V. 2014. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2014*. 8. vyd. Praha: Grada, 192 s. ISBN 978-80-247-5123-8.

SKÁLOVÁ, J. 2013. *Podvojně účetnictví 2013: [podle právního stavu k 1. 1. 2013]*. 9. vyd. Praha: Grada, 224 s. ISBN 978-80-247-4633-3.

ŠTEKER, K. a M. OTRUSINOVÁ. 2013. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Grada, 264 s. ISBN 978-80-247-4702-6.

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

§	paragraf
CZ	cudzie zdroje
DHM	dlhodobý hmotný majetok
DM	dlhodobý majetok
DNM	dlhodobý nehmotný majetok
DPH	daň z pridanej hodnoty
IM	investičný majetok
N	náklady
napr.	napríklad
s.r.o., spol. s r.o.	spoločnosť s ručením obmedzeným
t. j.	to jest
V	výnosy
VK	vlastný kapitál
ZC	zostatková cena

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obrázok 1 Inventárna karta majetku	22
Obrázok 2 Zbytková hodnota majetku	24
Obrázok 3 Avex Steel Products s.r.o.....	35
Obrázok 4 Graf štruktúry dlhodobého hmotného majetku.....	40
Obrázok 5 Karta majetku - daňové odpisy	42
Obrázok 6 Karta majetku - účtovné odpisy	44
Obrázok 7 Inventárna karta majetku	46
Obrázok 8 Zápis o vyradení majetku – likvidácia.....	49
Obrázok 9 Vyradenie majetku – predaj.....	50

ZOZNAM TABULIEK

Tabuľka 1 Majetok jednotlivých odpisových skupín.....	26
Tabuľka 2 Doba odpisovania	26
Tabuľka 3 Ročné odpisové sadzby - rovnomerné odpisovanie	27
Tabuľka 4 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 20%.....	27
Tabuľka 5 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 15%.....	28
Tabuľka 6 Ročné odpisové sadzby pri zvýšení odpisov v prvom roku odpisovania o 10%.....	28
Tabuľka 7 Ročné odpisové sadzby – zrýchlené odpisovanie.....	29
Tabuľka 8 Štruktúra majetku spoločnosti v Kč.....	38
Tabuľka 9 Zaradenie majetku	41
Tabuľka 10 Výpočet daňových odpisov v Kč	42
Tabuľka 11 Výpočet účtovných odpisov v Kč.....	44
Tabuľka 12 Inventúry súpis k 31. 12. 2013	48
Tabuľka 13 Účtovný prípad – vyradenie	50
Tabuľka 14 Účtovné prípady – predaj majetku.....	51
Tabuľka 15 Návrh tvorby účtovných odpisov	53